

Datum
2007-06-20

Vår beteckning
0302-06-03311

Ert datum
2006-12-21

Er beteckning
N2006/10279/TP
N2006/11614/BS
(delvis)

Näringsdepartementet

103 33 Stockholm

Uppdrag att medverka till genomförandet av den nationella strategin för regional konkurrenskraft och sysselsättning

Enligt regleringsbrevet för 2007 skall Sjöfartsverkets medverkan i rubricerade uppdrag återrapporteras senast den 2 juli 2007 och i årsredovisningen.

Regeringen har beslutat att anta en ny nationell strategi för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007-2013. Det är en bearbetad version av det dokument som den förra regeringen tog fram för ett drygt halvår sedan. Skillnaden ligger bland annat i en ökad betoning av entreprenörskapsfrågor och anpassning till en förändrad arbetsmarknadspolitik.

Strategin vidareutvecklar samordningen mellan den regionala utvecklingspolitiken, arbetsmarknadspolitikerna och den europeiska sammanhållningspolitiken i Sverige.

I Europeiska Unionens Råds beslut av den 6 oktober 2006 om gemenskapens strategiska riktlinjer för sammanhållningen framgår bland annat att en effektiv, smidig och säker transportinfrastruktur kan anses vara en nödvändig förutsättning för ekonomisk utveckling, eftersom den främjar produktiviteten och därmed utvecklingsmöjligheterna för de berörda regionerna genom att rörligheten för personer och varor underlättas. Transportnät förbättrar möjligheterna för handel och ökar samtidigt effektiviteten. Utvecklingen av Europatäckande transportinfrastrukturer (framför allt de relevanta delarna av de trettio prioriterade projekten för transeuropeiska transportnät, "TEN-T-projekt") med särskild tonvikt på gränsöverskridande projekt är avgörande för att åstadkomma ökad

Datum
2007-06-20

Vår beteckning
0302-06-03311

integration av de nationella marknaderna., särskilt inom ramen för en utvidgad union.

I syfte att sörja för att transportinfrastrukturen i effektivast möjliga mån skall kunna främja den regionala utvecklingen bör särskild vikt läggas vid att förbättra inlandsområdenas, öarnas och de yttersta randområdenas förbindelser med TEN-T-projekten. Utvecklingen av sekundära förbindelser, särskilt kombinerade transporter och hållbara transporter, bör därför främjas. Framför allt bör landanslutningar (väg och järnväg) till hamnar och flygplatser förbättras.

Det bör läggas större vikt vid att utveckla "sjömotorvägar" och cabotage trafik till sjöss som ett bärkraftigt alternativ till långdistanstransporter på väg eller järnväg.

Rådet har vidare beslutat om målet Territoriellt samarbete som är en vidareutveckling av det så kallade gemenskapsinitiativet Interreg. Målet är att främja ökad integration och samarbete mellan regioner för att bidra till utveckling av EU:s regioner. Genomförandet kommer att ske genom tre programtyper: gränsregionala, transnationella och interregionala program.

Som exempel på samordning med andra planer och program på nationell nivå kan nämnas att det finns viktiga beröringspunkter mellan det regionala utvecklingsarbetet och infrastrukturplaneringen. Inom ramen för ansvaret för regionala utvecklingsstrategier och länsinfrastrukturplaner bör en ökad samordning ske i länen. Med samverkan och samordning avses bland annat att de olika planeringsprocessernas prioriterade mål visar på en överensstämmelse sinsemellan och en helhetssyn i länen. Samordningen kan bestå i att förankring lokalt och regionalt görs samlat för infrastrukturplaneringen och den regionala utvecklingsplaneringen.

I föreliggande nationella strategi betonas bland annat att de nationella och regionala myndigheternas deltagande i det regionala utvecklingsarbetet är centralt. Länsstyrelserna skall samordna de statliga insatserna i det regionala utvecklingsarbetet. Regeringens bedömning är att den statliga sektorsamordningen kan behöva förbättras för att underlätta samverkan och tydliggöra prioriteringar gentemot den regionala nivån.

Sjöfartsverket delar bedömningen av behovet av sektorssamordning på nationell nivå för att möta regionala partnerskap och företrädare i en dialog. Då det gäller länsstyrelsernas samordning av de statliga insatserna i det regionala utvecklingsarbetet i form av regionala utvecklingsprogram (RUP) och regionala tillväxtprogram (RTP) har Sjöfartsverket upplevt att samordningen fungerat mindre bra. Verket har i princip endast deltagit i ett fåtal informationstillfällen och inte aktivt inbjudits delta i några regionala partnerskap eller motsvarande arbete. På andra områden där Sjöfartsverket

Datum
2007-06-20

Vår beteckning
0302-06-03311

deltar i olika tematiska arbetsgrupper till exempel inom infrastrukturplaneringen, den fysiska planeringen, interregprojekt, statsbidragshanteringen med flera samhällsplaneringsaktiviteter, där infrastrukturfrågor och transportsystem står i centrum för den regionala utvecklingen, har Sjöfartsverket däremot medverkat aktivt och samarbetet har fungerat bra.

Ett aktuellt exempel som kan ses som stöd för den nationella strategin är Sjöfartsverkets uppdrag att utarbeta underlag inför regeringens kommande proposition om inriktning av åtgärder i järnvägs- och väginfrastrukturen under planperioden 2010-2019 där myndigheten skall bistå med fakta och bedömningar om sjöfartens utvecklingsmöjligheter som underlag för den planering som bedrivs av Banverket, Vägverket, länsstyrelser och i förekommande fall regionala självstyrelseorgan/kommunala samverkansorgan.

Nedanstående exempel på områden inom transport- och näringspolitiken som Sjöfartsverket engagerat sig i kan ha betydelse för den regionala utvecklingen.

Sjömotorvägskonceptet inom det transeuropeiska transportnätet (TEN-T) syftar till att stärka sammanhållningen och perifera regioners tillgänglighet inom EU, samt till att minska trycket på unionens vägnät. En strategi för att uppnå dessa mål är att koncentrera godsflöden och skapa uthålliga och frekventa sjötransporter mellan EU-länderna och med omvärlden. Konceptet ska effektivisera sjötransporterna genom utveckling av infrastruktur i form av exempelvis isbrytning, trafikinformationssystem, hamninfrastruktur och anslutningar till hamnar från både land och sjösidan.

Arbetet med att utveckla sjömotorvägskonceptet i Östersjön bedrivs inom många olika områden.

Som en första konkret åtgärd lämnade östersjöländerna i juni 2005 in en gemensam ansökan till EU-kommissionen om medfinansiering ur EU:s TEN-T budget för ett projekt som innefattar initiala studier och aktiviteter med syfte att utveckla sjömotorvägskonceptet i Östersjön.

Projektet innehåller fyra delar:

1. Studie om godsflöden och infrastruktur i Östersjöregionen som ska innehålla såväl en beskrivning av nuvarande godsflöden och sjötransporter som prognoser om framtida godsflöden och behov av transporter i olika transportkorridorer.
2. Uppbyggnad av en gemensam hemsida om isbrytning i Östersjön samt ett elektroniskt utbildningsmaterial för sjöfarten om vintersjöfart och de speciella förhållanden som råder i Östersjön vintertid.

Datum
2007-06-20

Vår beteckning
0302-06-03311

3. Studie om kvalitetssäkringen av det prioriterade farledssystemet i Östersjön avseende metoder att snabba upp insamling och efterbearbetning av sjögeografisk information.
4. Studie om utveckling av hamnhubfunktion för transocean trafik för östersjöregionen, en s.k. North Sea Baltic Hub.

Projektet har en total budget på drygt 3,5 miljoner euro och har pågått under 2005-2007. Sverige koordinerar genom Sjöfartsverket projektet, i nära samarbete med finska Sjöfartsverket

Under våren 2006 skickades en gemensam ansökan från en rad Östersjöländer, däribland Sverige, in till EU-kommissionen för EU-finansiering av ett studieprojekt för utvecklingen av "Information Motorways of the Baltic Sea".

Sjöfartsverket har från svensk sida arbetat för en gemensam projektutlysning för sjömotorvägsprojekt i Östersjön för att möjliggöra EU-finansiering till hamnrelaterade infrastrukturprojekt. Som ett resultat av arbetet offentliggjordes under hösten en gemensam projektutlysning för hela Östersjöområdet som var öppen fram till den 8 januari 2007.

Av totalt nio inkomna projektförslag återstår fem projekt som kommer att arbetas vidare med. Fyra av dessa har svensk medverkan och bygger vidare på det samarbete som varit och tidigare medfinansierats av EU:s Interregprogram.

Det nationella handlingsprogrammet för kollektivtrafikens långsiktiga utveckling, såsom det beskrevs i propositionen "Moderna transporter", består av flera olika delar. Några viktiga områden är samordning av system (för information, bokning och biljetthantering), bytespunkter (attraktiva, tillgängliga och effektiva) samt en tillgänglig kollektivtrafik för personer med funktionshinder. Under 2006 har framför allt arbetet med den tredje punkten pågått med inriktning på framtaganden av ett prioriterat nät inom vilket kollektivtrafiken ska vara helt tillgängliga år 2010. För sjöfartens del ingår färjelinjerna till Gotland samt de större skärgårdslinjerna.

Under 2006 har en gemensam aktionsplan för havsmiljön tagits fram. Arbetet som letts av Naturvårdsverket är ett samarbete mellan 16 olika myndigheter, däribland Sjöfartsverket. Aktionsplanen består av 30 åtgärder som bedöms genomförbara och som kompletterar det omfattande arbete som redan pågår för att förbättra havsmiljön. Ett flertal av dessa åtgärder är inom områden där Sjöfartsverket är aktiva.

Arbetet med att följa upp Sjöfartsverkets beslut från år 2001 om områden som bedöms vara av riksintresse har under 2006 drivits vidare. Under 2005

Datum
2007-06-20

Vår beteckning
0302-06-03311

arbetade Sjöfartsverket tillsammans med Banverket, Vägverket och Länsstyrelsen i Stockholms län med Stockholms hamn som första objekt fram riktlinjer för vilka mark- och vattenområden (utpekade riksintressen) som ska skyddas vid hamnarna. Med rapporten om riksintresset Stockholms hamn som utgångspunkt, har arbetet fortsatt med att precisera statens samlade riksintresseanspråk för kommunikationer i och i anslutning till hamnarna i Södertälje, Oxelösund, Ystad, Västerås, Köping, Göteborg och Oskarshamn.

Sjöfartsverket ser avslutningsvis fram emot att fortsätta arbetet enligt den nationella strategins intentioner i samverkan och i dialog med den regionala nivån under fortsättningen av programperioden.

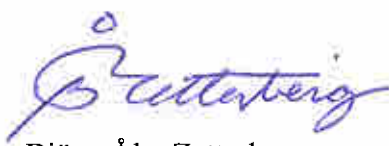
Sjöfartsverket ser som sitt uppdrag att bistå med fakta och bedömningar om sjöfartens utvecklingsmöjligheter som underlag för den planering som bedrivs av trafikverken, länsstyrelser och regionala självstyrelseorgan/-kommunala samverkansorgan.

Sjöfartsverket bedömer att sjöfartssektorn genom den nationella strategin kan skapa goda förutsättningar för en hållbar regional utveckling. Behovet av samarbete mellan myndigheter samt lokala och regionala företrädare kan inte nog betonas. Sjöfartsverket anser att statens olika insatser i sjöfartssektorn måste ske samordnat och med en långsiktigt hållbar inriktning.

Detta ärende har avgjorts av generaldirektören Jan-Olof Selén. I handläggningen av ärendet har chefen för Sjöfart och Samhälle Maria Gelin, tillförordnade chefen för Transportpolitiska enheten Magnus Sundström samt samhällsplaneraren Björn-Åke Zetterberg deltagit, den senare som föredragande.

Jan-Olof Selén

Björn-Åke Zetterberg